

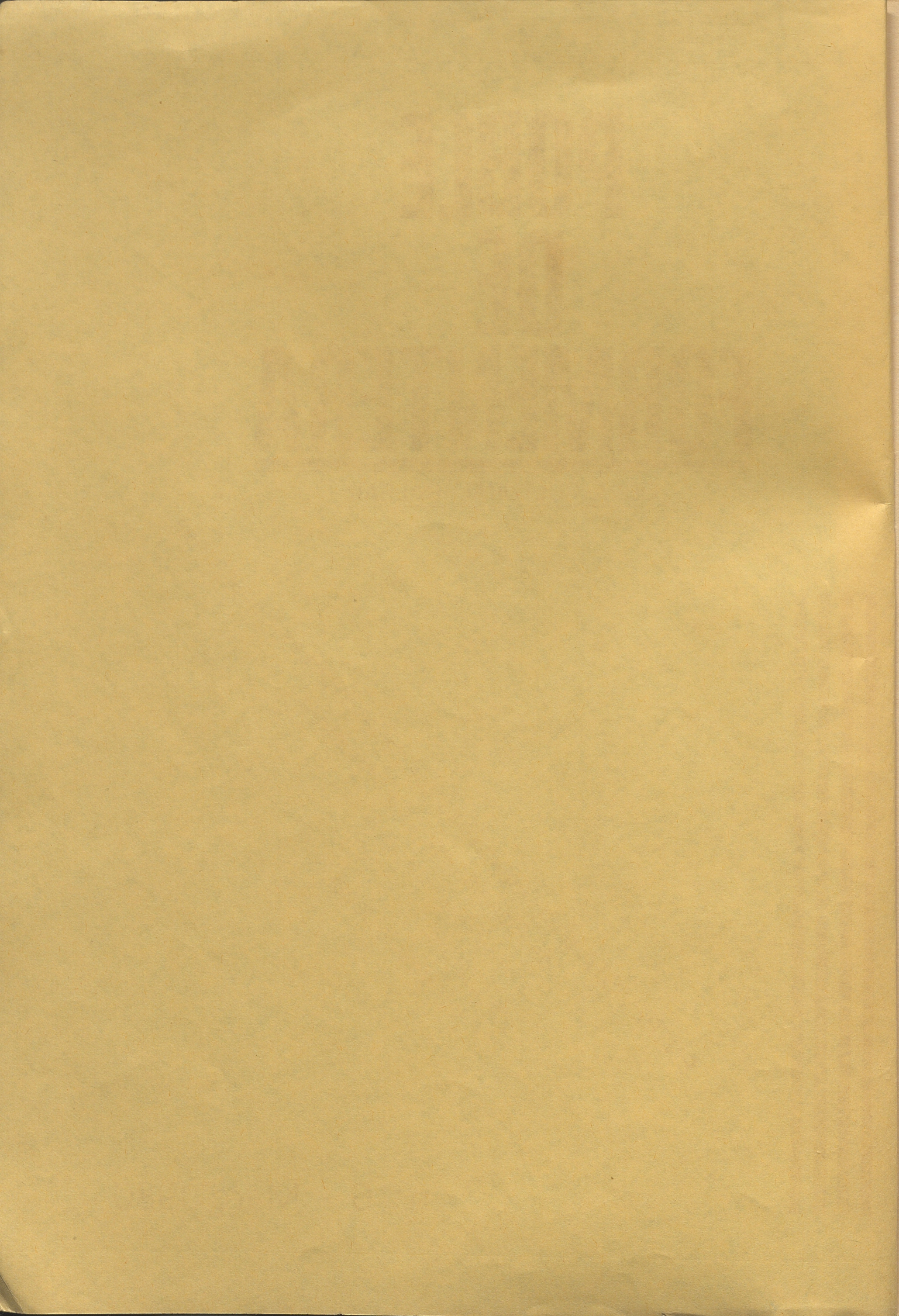
POBLE DE FORMENTERA

OBRA CULTURAL BALEAR

ENTREVISTA amb l'equip redactor de les Normes Subsidiaries
de Planejament de Formentera
i les seccions habituals de

- Cultura
- Informació local

n.º 6 - Març 1980

EDITORIAL

Fa uns pocs mesos, i d'una manera bastant humil, varen sortir per primera vegada a la llum de Formentera unes pàgines impreses en la nostra pròpia llengua i que baix el títol general de " POBLE DE FORMENTERA " volien esser un medi de comunicació i projecció per a la nostra illa .

Avui superada ja aquesta primera etapa de tanteig i de prova, volem juntament amb tots valtros ,celebrar d'alguna manera el que la revista hos hagi agradat ,que sigui ja alguna cosa familiar per molta gent i també que tots aneu comprenen que la nostra llengua serveix per alguna cosa més que per anar per casa o parlar amb els amics .

I precisament fent honor a aquesta bona acollida vos presentam ara la mateixa revista amb una nova impressió i avui també una mica més ben estructurada en un intent de conservar i augmentar els lectors habituals .

Així aquesta vegada tractam diversos temes d'actualitat, entre els quals destaca per la seua importància ,una entrevista amb el cap de l'equip redactor de les Normes Subsidiaries de Planejament de Formentera .

I esperam que no siga aquest el darrer avanç de la revista,exponent clar de que la nostra cultura existeix i avança.

Obra Cultural Balear de Formentera

LOCAL

NOTICIES MUNICIPALS

El passat dia 31 de gener es celebrà el corresponent ple municipal , amb un ordre del dia molt ampli i polèmic , que va despertar una inusitada expectació.

Des de feia molts d'anys cap ple municipal havia tingut tanta resonància dins el poble de Formentera com aquest . Un nombros públic abarrotava el saló d'actes de l'Ajuntament i els seus voltants ja abans d'iniciar-se el ple .

Un dels punts que havia despertat més interès era la moció , presentada per Aliança Popular , referent a l'Escola des Cap .

Aquesta moció , presentada i defensada pel cap del grup aliancista , En Toni Serra Colomar (Toni Miquelet), demanava explicacions sobre l'ús d'un local municipal (Escola des Cap) pel PSOE amb fins partidistes . Aquesta afirmació va produir mestres de reprobació per part del públic existent .

Va rebatre aquestes afirmacions el regidor socialista Pere Serra Colomar (Pere Gallet) , explicant que l'escola des Cap havia estat sol·licitada per l'Unió de Pageses a fi de realitzar-hi diferents actes socials i culturals . Durant els darrers mesos s'hi han realitzat semanalment cantades, ballades populars, bunyolades, tirades de galla , etc , a les quals hi assistit gran nombre de fermenterers , i si això fos fer política partidista es evident que la concurrència hauria estat més escassa .

A rel de l'intervenció feta pel conseller En Vicente Ferrer Castelló , referint-se a certs aspectes del nostre folklore, es produí una llarga polèmica entre l'esmentat conseller i el regidor socialista Bartomeu Ferrer , el qual " acusà al grup d'Aliança Popular de despreci a la nostra música i tradicions"; aquesta afirmació fou acollida amb forts aplaudiments per una bona part del públic existent . Aquest fet motivà que el Batle interrompís la sessió per advertir que en cas de reincidir es procediria al desallotjament del públic existent a la sala .

Un dels altres punts polèmics del ple , fou la moció presentada pel grup de regidors del PSOE, demanant la dimissió del regidor i conseller Vicente Ferrer Castelló de la Comissió d'Urbanisme i la suspensió de la concessió de llicència de construcció d'un bloc d'apartaments de l'esmentat regidor a la zona des Pujels, aquest fet provocà una dura polèmica entre els regidors Vicent Ferrer Castelló i Bartomeu Ferrer que en certs moments arribà a aspectes personals . Sotmesa a votació fou rebutjada per 6 vots («AP-UCD) contra 5 (PSOE) .

Els altres acords foren :

- I) Aprovar per unanimitat el plec de condicions econòmiques i administratives que han de regir el concurs-subasta per l'exploatació d'instal·lacions temporals en les platges durant el present exercici .

- 2) Interessar al Ministeri de Justícia, la creació d'un Jutjat de Districte, o en el seu defecte l'elevació de la categoria de l'actual de Jutjat de Pau , a un de més de 7.000 hab. , servit per un secretari de Càmbra i personal professional de plantilla.
- 3) S'acordà la moció presentada per C.D. per la reparació des moll des Caló .
- 4) Procedir a la reparació (moció de C.D.) de les vies municipals a l'entrada de S.Francesc Xavier i el tram de la carretera des Cap de Barbaria .
- 5) Aprovada la moció de C.D. demanant al Ministeri de Treball la creació d'unitats d'Acció Formativa a Formentera .
- 6) Per unanimitat s'aprovà la moció de C.D. referent a l'estudi de la problemàtica educativa de Formentera a càrrec d'una comissió formada pel Sr. Inspector d'E.G.B., els Srs. Arquitecte escolar i el Cap de l'Unitat Tècnica de Planificació .
- 7) La moció presentada pel PSOE referent al Projecte d'Estatut de Centres Docents Universitaris fou rebutjada per 5 vots a favor (PSOE) i sis en contra (AP- UCD) .

PLE MUNICIPAL EXTRAORDINARI DEL DIA 14 DE FEBRER

El dia 14 de Febrer es celebrà sessió extraordinaria de la Corporació Municipal debatint dues mocions presentades per UCD :

- a) Moció d'UCD per la contratació d'un tècnic per la redacció de l'avantprojecte de la xarxa general de clavegueres i depuradora pels nuclis de La Savina , S.Francesc Xavier , S.Ferran de ses Roques , i es Pujols .
L'Ajuntament acordà per unanimitat contactar amb En Martí Vila Jaume, enginyer industrial , i en el funcionari de la Conselleria d'Ordemació del Territori i Mig Ambient de Balears, perquè redacti l'Avantprojecte de Xarxa General de Clavegueres per l'evacuació d'aigües residuals dels nuclis urbans.
- b) Moció d'UCD sollicitant de la Comissió Provincial d'Urbanisme la devolució a l'Ajuntament de la competència administrativa per formular el projecte de Delimitació del Sol Urbà del Municipi . La moció s'acordà per majoria dels assistents 5 a favor (AP-UCD) per 3 en contra (PSOE) .

LOCAL

JORNADA DE NETEJA DE SES SALINES DE FORMENTERA

Promoguda pel PSOE es celebrà el diumenge 27 de gener la " II Jornada de Neteja de Ses Salines ", acció encaminada a preservar una de les zones d'ús públic més importants de l'illa ,i que en l'actualitat es trobava en un lamentable estat de deixadesa i brutor .

A l'acte hi assistiren un bon nombre de persones ,entre les quals cal destacar nombrosos estrangers . La jornada va finalitzar amb una paella popular per tots els participants pagada per la pròpia Salinera .

SETMANA DE MÚSICA POPULAR A MALLORCA

Organitzat per la secció de Mallorca del CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ DE MINORIES ÈTNIQUES i NACIONALS (C.I.E.M.E.N.) i amb la col.laboració de la Caixa d'Estalvis de Balears " Sa Nostra " i l'Ajuntament de Ciutat de Mallorca, es celebrarà a Mallorca el proper mes de maig la " Setmana de Música Popular de la Mediterrània " (26 de maig -I de juny) .

A aquesta setmana de Música Popular de la Mediterrània hi participaran ,balladors,sonadors i cantadors de les illes de Mallorca,Menorca,Eivissa,Formentera,Còrsega,Sardenya i Sicília . Paralel.lament a aquestes actuacions s'aniran celebrant un cicle de conferències sobre la música i la cançó de les esmentades illes . En representació de Formentera hi assistiran destacats balladors i cantadors .

Les actuacions es celebraran el dia 30 al Teatre Principal de Ciutat de Mallorca,el 31 a Manacor i el dia I de juny a Pollença.

VIATGE D'ESTUDIS DELS ESTUDIANTS DE BUP

Actualment,els estudiants de BUP de Formentera,estan projectant un viatge d'estudis per Catalunya Nord durant la Setmana Santa .

L'itinerari projectat,es el següent : el dia 29 de març es surt cap a Barcelona.Els dies 30 i 31 estància a Barcelona .El dia I de abril sortida de Barcelona cap a Prada del Conflent ,passant per Andorra .Del dia 2 al 6 a Prada,realitzant diverses excursions per Catalunya Nord . El dia 7 sortida de Prada cap a Girona; el dia 8 Girona - Ripoll(ruta del romànic),i finalment el dia 9 tornada cap a Barcelona i sortida en barco cap a Eivissa .

A fí de poder realitzar aquest viatge ,estan montant una serie d'activitats ,com per exemple : sessions de cinema ,rifes, tòmbols i espectacles diversos;per aconseguir els diners necessaris.També en la mateixa finalitat estan fent una replega de donacions per totes les cases comercials de l'illa .

SOBRE UN ARTICLE DEL SENYOR JOSEP SERRA

Al passat nº 5 de "Poble de Formentera" apareix un article titulat " De qui som víctimes " ,signat pel senyor Josep Serra i Colomar ,i que tracta d'analitzar la postura del partit actualment al govern,l'UCD , sobre el tema dels estatuts d'autonomia i llur desenvolupament constitucional .

Fa l'article abans d'entrar en qüestió una síntesi d'història d'UCD en el seu context,la que crec conté una sèrie d'impresions i errors . Utilitzant els mateixos apartats que el senyor Serra, intentaré donar la meua apreciació sobre els fets .

a) Han existit partits polítics clandestinament durant tota la Dictadura franquista .A partir de la mort d'en Carrero Blanco(20-12-73) i l'accés al poder de n'Arias Navarro ,s'inicia un intent de reforma dins del mateix Règim ("esperit 12 de febrer") i s'autoritzant algunes associacions ,que no partits,polítics .Una d'aquestes associacions es "Unión del Pueblo Español",capitanejada per Adolfo Suárez.La mort en accident de tràfic del llavors ministre del "Movimiento " Herrero Tejedor, dona aquesta cartera ministerial al seu protegit, en Suárez . Mort el general Franco,el Rei Joan Carles I,nomena cap de govern al mateix senyor Arias Navarro. Personalitats destacades d'aquest govern foren Fraga i Areilza. Després d'encara no sis mesos de nefasta gestió,dimiteix el govern presidit per Arias Navarro .

El Rei ,utilitzant els mecanismes legals franquistes en vigor, nomena inesperadament a Adolfo Suárez Cap de Govern .

b) Suárez forma un govern amb gents desconegudes i obscurs funcionaris.Mentres,creix la força de l'Oposició,agrupada en "Coordinación Democrática ",reclamant la "ruptura democràtica".Suárez -intentant pendre-li l'iniciativa - fa aprovar a les Corts franquistes la Llei de Reforma Política,que entra en vigor després del Referendum de desembre del 76. Simultàniament ,Suárez prepara la seva gran carta política : l'UCD,que apart de gents del franquisme aconseguirà reunir a partits i persones amb credibilitat i prestigi democràtics (formacions demòcrata-cristianes,liberals,social-demòcrates ...)

c) A les eleccions del 15 de juny de 1977,el franquisme tradicional hi acudeix sota la senyera de "Alianza Popular",que sofrirà un fort descalabre electoral,guanyant UCD i posant al PSOE com a primer partit de l'oposició .Comença l'elaboració de la Constitució .

d) Desde la fi de la Guerra Civil, i especialment després de la mort del general Franco, Catalunya i Euzkadi reclamant els seus drets polítics com a comunitat .Després de l'aprovació de la Constitució i en desenvolupament d'aquesta s'aproven en Referèndum i per àmplia majoria els estatuts de Catalunya i Euzkadi .

Demanaria jo també al senyor Serra explicacions sobre el pàrraf en el que diu : " a sa UCD.... s'hi afilia.... aquells que volen conservar una cosa que han fet potent-nos es sous... mirar es que es varen presentar a ses eleccions municipals de Formentera " .

Senyor Serra : si lo que diu ho pot demostrar, faci-ho. I si no, calli, per qué entraria vostè en el camp de la difamació - que apart de esser incívic i fer de boomerang - es un delicte tipificat en el nostre vigent Còdig Civil .

Ah! se m'oblidava. No soc d'UCD, n'hi crec que la meua postura l'afavoreixi .Respecte al senyor Serra, el pròmer sembla evident, el segon

JOAN CERDÀ I SUBIRACHS

FORMENTERA

LLUERNA

Un dels arguments que de temps dels emperadors d'Espanya de la casa d'Austria ençà s'han fet servir més contra la nostra llengua és que en ella hom no hi pot fer alta cultura. En un pla similar es considerava la nostra cultura com quelcom casolà i folklòric. Pobres ignorants!, pobres ments enlluernades per la Castella que donà color i textura a l'Espanya Imperial!, "La llengua sempre fou companyola de l'Imperi" deia -er castellà, naturalment- Nebrija. Quina companya podia ser el català?. Podia esdevenir quelcom més que una bagassa de l'Espanya on no es posava el sol?. Ja veis si, des d'un punt de vista històric, ens podem sentir orgullosos d'aquest passat!. Passat llunyà i no tan llunyà. Tots recordam -i encara en vivim les conseqüències- un temps en què una paròdia, una falsa paròdia "Imperial", ens retornà al fondo del forat..., tot i que ni menys no n'havíem mig sortit!. Aquells -sense dirnos-ho a la cara ens ficaren aqueixos absurds prejudicis dins el cervell. Entre amics, parents o compatriotes actuem en català, però quan hem de prendre el bolígraf o omplir un paper al jutjat -ai, las! hom deixa la bagassa de banda i se'n va amb que té per sa veritable mul.ler...-. Però mai no ens hem aaturat a pensar tranquil.lament i sense columnes de fum barroeres quina de les dues és carn de nostra carn, ésser del nostre ésser... Aquesta no por ser mai la importada, la que hem anat a cercar a l'Espanya lluenta, castellana i regada amb sang, sinó la nostra, la que floreix, ufano-sa, en els camps on els formenterers hi deixen sa suor.

De segles ha -des del XIII- tenim una mare humil i senzilla, però amorosa i amatent, una llengua mare, catalana ella... i formenterera, amb tot honor!. Ai, però, mals fills! l'hem deixada de banda perquè una altra -una madastra engalanada amb or d'Indies ens va enlluernar, se'ns va imposar, i l'adoptàtem per escriure, llegir, veure-hi televisió, etc.

Tantes vehades amants de la humil han dit "Ingrats a la llet que heu mamat!" que ja ens sona a crit buid, a disc ratllat...

De mares, en tenim una per hom, com de llengües -xerrin el que vulguin els bilingüistes-, com de pàtries -emboliqui el que emboliqui la constitució-, com de paratges que ens toquin la tela del cor quan "se'ns fica una terra als ulls".

RETALLS (I)

Fa un cert temps que em dedico a recollir notes d'articles apareguts a revistes o llibres, que em criden sobremanera l'atenció, i que estan relacionats d'una manera o altra amb la llengua i la cultura nostrades.

Actualment l'església ja no és totpoderosa i els desitjosos d'els seus representants tenen una repercussió molt més petita de la que tenien fa un grapat d'anys. L'església de l'Estat espanyol no ha generalitzat la predicació en llengua vernacle, passant-se així per l'entrecama les decisions de la Santa Seu. Una excepció digna de considerar dins l'àmbit eclesiàstic és el Papa Pius XII, segons el qual "la vida nacional no esdevingé principi de dissolució finsos que va començar a ser aprofitada com a mitjà de finalitats polítiques, és a dir, quan l'Estat dominador i centralista féu de la nacionalitat la base de la seva força expansiva", i "seria, certament, una errònia política d'unificació, si no l'haguéssim d'anomenar millor una traició (a la humanitat), el sacrifici de les minories ètniques a interessos nacionalistes". Que els espanyols escoltin el nostre clam.

Es terme "vernacle", aplicat a la nostra llengua, no ha sèt acceptat per alguns intel·lectuals al·legant el sentit d'esclavitud subjectiu en aquest mot. Al meu entendre aquest és un prejudici a eliminar, sobretot si nos fixam en la deficiència que en fa l'UNESCO, segons la qual "vernacles" són "els idiomes materns d'un grup dominat socialment o políticament per un altre que parla una llengua diferent".

A partir d'els segles XVI i XVII els valencians i els habitants de Menorca, Eivissa, Cabrera (si n'hi havia), Mallorca i Formentera començaren a substituir el gentilici comú que els unia an el d'el Principat de Catalunya (catalans) per uns altres (valencians, mallorquins, etc.) que volien deixar constància d'una pretesa difetenciació (sobretot an el País Valencià). En aquella època pocs s'atrevien a negar que la llengua i la cultura d'uns i altres era la mateixa, pero posteriorment el nom d'aquestes es va coordinar amb el nom d'els habitants d'aquestes terres; així s'establiren els binomis Catalunya-catala, València-Valencià, etc. Aquesta situació encara perdura avui dia tot i que s'ha intentat sol·lucionar de diverses maneres. Durant la Renaixença (s.XIX), Nicolau Primitiu inventaria la fórmula "Bacavès" (baleàric-català-valencià) per a designar el "català". Posteriorment

aparegé "cabarovès" (per no deixar el Rosselló fora). Aquestos termes han sét satiritzats per Espriu, creador d'una fórmula que inclou l'Alquer: "rosalbacavès". Però els estudis més seriosos sobre aquest tema els ha fet un valencià de Sueca: Joan Fuster, que després de passar revista en els mots propostos per a denominar les terres catalanes arriba a la conclusió de que s'ha d'adoptar un nom no centralista que reconegui cada un i tots els països que formen la nació catalana: Països Catalans: denominació que no s'ha popularitzar degut a unes circumstàncies político-socials molt concretes, però que es la millor de les solucions presentades finsos ara.

Pocs han sét els poetes de les terres de llengua catalana que no han cantat la nostra llengua i la nostra unitat nacional. Vetvos aquí algunes d'aquestes manifestacions sobradament conegudes:

"Sap que la soca més s'enfila
com més endins pot arrelar..."
Joan Alcover (mallorquí)

"Ai del poble que talla els seus boscos mil·lenaris i abandona els solcs patris de les pròpies collites!...
Més que per la naixença s'és bord si es balafia l'heredad patrimoni"
Martí Domínguez (valencià)

"Llengua! Meva i daquell que amb mi diu nostra!
¿Quina mà va a la mà més viva d'ala,
que aquesta que ens du al pols el mateix ritme?
Llengua: fidelitat entre home i pàtria"
Xavier Casp (valencià)

"Em quedaré aquí fins a la mort,
car estimo... amb un desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria"
Salvador Espriu (català d'es principat)

" Cap nació por dir-se pobra
si per les lletres reneix:
Foble que sa llengua cobra,
se recobra a si mateix"

Marià Aquiló (mallorquí)

" Es temps d'amor i treball,
de contribuir entre tothom,
i cadascú en allò que faça
per l'establiment d'un ordre
la construcció d'un edifici"

Vicent Andrés i Estellés (valencià)

No es poden oblidar aquelles paraules amb les que En Joan Maragall proclamava que "Tots els homes són germans, però els que parlen una mateixa llengua són més germans que els altres". Del castellanista Miguel de Unamuno en conservam un vers no menys significatiu: "La sangre de mi espíritu és mi lengua".

JOSEF SERRA I COLOMAR

ENTREVISTA AMB EL CAP DE L'EQUIP REDACTOR DE LES NORMES

SUBSIDIARIES DE PLANEJAMENT DE FORMENTERA .

Actualment estan redactant-se les Normes Subsidiaries de Planejament de Formentera. Aquestes són el 4rt intent, ten un llarg parèntesi de deu anys, de realitzar un planejament urbanístic per a la nostra illa. Ara que la gent comença estar cansada d'esperar i no veure resultats, hem cregut convenient tenir aquesta conversa amb el cap de l'equip redactor : Xavier Magrinyà ; i començar algunes idees sobre el tema .

1)- Encara que tots sabem que s'ha de fer una planificació a la mida dels formenterers, voldria preguntar si de vegades aquesta enfronta a una majoria amb una minoria interessada més en l'especulació que en altres coses ?

En general, i no solament amb el que es refereix a aquesta pregunta, sino també a totes les demés, en temes relacionats directament amb la planificació urbanística, tota o quasi tota és relativa, almenys fins a un cert nivell. Depèn dels criteris o directrius que es marquin de partida. Aquests criteris no són políticament neutrès o assèptics, sino més bé el contrari. Amb això vull dir que per una mateixa problemàtica, el planejament que resulta en el cas de ser gestionat per un Ajuntament A, o un Ajuntament B, un de dretes i un d'esquerres, evidentment no serà igual. No és en canvi tan cert en el cas d'un tècnic planificador de dretes o d'esquerres, ja que en definitiva, la proposta urbanística que el tècnic plantegi a l'Ajuntament serà òbviament garbellada i controlada per la corporació. Entenc que aquest segon cas, té poca influència en el resultat final .

Enllaçant ja amb la pregunta en concret, et diré que el concepte d'especulació és també relativa. Tots si miram prim, som alguna mica especuladors! .Tots ens decantam per revaloritzar el que és nostra amb el mínim esforç. Però en línies generals, i per l'experiència que posseeixo a aquestes illes, crec que la resposta és clarament afirmativa. Es una constant quasi per tot arreu que els grups immobiliaris i economics forts, els seus interessos siguin diametralment oposats i àdhuc m'atreviria a dir incompatibles amb els generals de la població d'un municipi . A Formentera està clar, i aixó s'ha demostrat en nombroses ocasions, els formenterers desitgen un creixement turístic en petita escala, amb construccions petites autogestionades. Els grans grups en canvi desitgen urbanitzacions més o menys grans, amb desenvolupaments complexos i de gran extensió, basats quasi amb

i de gran extensió, basats quasi amb tota seguretat en l'especulació any darrera any de grans finques rústiques, a les que el pas del temps revaloritza el seu valor .Àmbdues postures són incompatibles.

2) - Que significa una obra il.legal des del punt urbanístic ?

Una obra, és il.legal quan tota ella o part d'ella incompleix el planejament urbanístic vigent .I aixó, hi ha que dir-ho amb llicència o sense ella .Existeix la creència de que la llicència implica legalitat i aixó, per desgràcia, no sempre és cert .

Evidentment qualsevol edificació, per ser legal, ha de tenir llicència municipal d'obres, però aixó no basta. També ha de complir amb tots i cada un dels paràmetres vigents a cada lloc .I l'Ajuntament sempre hauria de concedir les llicències d'acord amb el dit planejament, tot aixó que no és produeix a les nostres illes amb la freqüència que seria de desitjar .

3) - Es poden incloure aquí obres d'apartaments, com per exemple els de La Savina a punt de començar o els començats as Pujols per Sala S.A. ?

No sé exactament quines característiques tenen aquestes obres a les quals et refereixes, però només pel que dius que són blocs d'apartaments emplaçats a La Savina i a Es Pujols, entenc que, d'acord amb el Pla Provincial, són il.legals, ja que el dit Pla, que es subsidiari a falta d'altre planejament, no contempla l'existència de nuclis urbans a tals llocs, i per tant, no es donen les condicions urbanístiques necessàries per que es pugui otorgar-los-hi llicència .

4) - Si parlem d'il.legalitats , en quin ordre creus son més desastroses per el paisatge : un edifici d'apartaments o bé l'obra d'ampliació d'una vivenda en zona forestal ?

Dins de la relativitat a la qual et feia menció a la primera pregunta, el que ara em plantejes és del més relatiu. En principi, dins d'un paisatge, pareix lògic que desentoni més el que és gran que el que és petit, el que és estrident que el que és discret. Però generalitzar aquest fet és perillós .Hi hauria que veure una per cada una cada casa , i encara així es podrien trobar multitud de respostes diferents segons qui les donés i sense que aquestes persones tinguessin especial interès en els fets jutjats .Jo seria més bé partidari d'establir una

possible escala de valors en funció del cost social de cada actuació, abraçant àdhuc aquelles que encara que siguin legals per que compleixen amb un planejament , suposen un gran perjudici social a la totalitat d'una societat . Una urbanització per exemple, pot ser nefasta pel medi ambient d'un lloc, rompre l'harmonia del paisatge, contaminar les aigües, arrasar masses forestals i hipotecar l'economia municipal, i tanmateix ser "legal" . Per a mi aquest és un fet molt més sagnant que "l'il.legalitat" comesa per un pagès qu es fa una casa de 50 m2 al camp i sense llicència .

- 5) - Si no ens queda més remei que acceptar totes les construccions que hi ha fetes ara, per raons de l'inutilitat de lleis que no s'apliquen, ¿ amb quins minims de garantia s'haurien de legalitzar , i ens quins casos s'haurien de derribar ?

Crec que a l'anterior pregunta ja t'he contestat . Si una actuació és lesiva per una societat concreta i determinada, per qualsevol causa imaginable, no ha de ser legalitzada. Les raons poden ser moltes, per exemple destrucció de determinats paisatges, esgotament de recursos naturals, atemptar a l'economia local, etc.

- 6) - Que creus de fer petits agrupaments de vivendes de forma extensiva utilitzant els terrenys inútils per l'agricultura ?

Em sembla bé, sempre que no afesti a l'agricultura .

7) - De quines dimensions minimes hauria de ser una parcel·la en zona agrícola, vull dir amb possibilitat d'explotació real? I quina en els pobles ?

... Em pareix bé, sempre que, además de no afectar a l'agricultura, és un tema del que m'estic documentant però que encara no et puc contestar . Per desgràcia , no tinc cap experiència com a pagès .

Als pobles, crec que el problema no és només de parcel·la mínima. Una parcel·la de 10 x 20 seria més racional que una de 3 x 10, per exemple . Crec que aquest tema ha de desenvolupar-se en funció de la dinàmica de cada poble , de la seua tipologia edificatòria i parcel·lària . En això estem treballant ara .

8) - Quan creieu que estaràn les Normes ?

L'octubre o Novembre

9) - Heu rebut la cartografia ? No

10) - Quantes vegades vindreu a fer consultes ?

Totes les que faci falta, i ho dic sense cap intenció de quedar bé només . Sempre he cregut que un pla d'Ordenació municipal ha de fer-se el més obert possible . M'agradaria poder realitzar xerrades amb diversos sectors socials de tota l'illa i escoltar les seues opinions i problemes crec que seria interessant además de les reunions amb el consistori . Tothom té alguna cosa que dir .

F.A.N.

NOTES SOBRE LA FLORA DE FORMENTERA (Cont.)

Terrenys abandonats:

Hi ha molts terrenys abandonats que en altres temps es varen cultivar .Aixó pot ser degut simplement a qüestions familiars o a que la terra estiga ja massa esquilmada per suportar noves collites .N'hi ha de diferents tipus i n'anam a examinar dos separadament .

Garriga . Aquest, és el nom tècnic donat al terreny que va ser abans cultivat i es va abandonar per falta de fertilitat .É s molt freqüent a molts llocs de l'illa i es coneix per la flora que sustenta, que consisteix en savines,revells,ginebrons i mates que tenen la característica de creixer baixos sense aconseguir mai la seua altura normal .Estan,tanmateix molt espaiats i per entre ells hi creixen el romaní,la frigola vera i a alguns llocs una espècie de la família de les CISTACEAE localment anomenada " estepa negra" . Aixó és el tipic terreny de pastures per les cabres i aquestes cabres són la causa de l'empobriment del sòl i les que impideixen la seua recuperació .Un bon aprofitament de la garriga és eln fer-la servir de camp de collita per a les abelles,ja que encara que la flora sigui limitada la mel que s'aconsegueix dáquesta té un gust excel.lent .Algunes plantes d'aquesta zona són :

JUNIPERUS PHOENICEA L.	(savina)
JUNIPERUS OXYCEDRUS L.	(ginebrò)
OLEA EUROPEA OLEASTER	(Revell)
OLEA EUROPEA SYLVESTRIS	(Ullastre)
DAPHNE GNIDUM L.	(Matapoll)
BELLIS ANNUA L.	(Margarida)
CARLINA CORYMBOSA L.	(Card negre)
TRIFOLIUM STELLATUM L.	(Corona de Crist)

Estepa de Porrasses

Aquest nom pot donar-se també als terrenys que abans es cultivaven i que estan abandonats,però encara menys fèrtils que la garriga que acabam d'examinar .Es molt pedregosa i cuberta tan sols per una capa molt fina de terra que hi tan sols pot suportar els arbres nanos .De fet només està un escaló més amunt que el semi-desert,i va declinant lentament cap a aquest . Un exemple tipic n'és el camp ampli i obert de la Mola,més enllà del bosc que mira cap a Punta Prima damunt la vora del tall-serrat. Aquesta zona està dominada completament per la majestuosa planta ASPHODELUS MICROCARPUS (Porrassa).

Un segon exemple es troba a les parts més baixes on la porrasa anterior no pot creixer,i al seu lloc l'estepa està dominada aquí per ASPHODELUS FISTULOSUS =En realitat hi ha alguns camps completament ocupats per aquesta planta que fa flors amb forma d'estrelles rosades .Encara hi ha una altra estepa a aquestes parts baixes : és la dominada per la URGINEA MARITIMA (ceba marina),una altra majestuosa planta que té com a arrel una gran ceba

de la qual neix .Aquesta darrera planta és molt bona proveedora de les abelles .

Qualsevol siga el tipus de plantes que ocupin aquestos terrenys la seua característica és la capa de terra tan pobra i prima que ni tan sols dona menjar a les cabres .Incloïm relació d'algunes d'aquestes plantes .

ASPHODELUS MICROCARPUS (Porrassa)

ASPHODELUS FISTULOSAS L. (cebollí)

URGINGA MARITIMA (ceba borda)

THAPSIA GARGANICA L. (èdril) .Aquesta planta que és comuna a molts de llocs és molt nana quan es troba a l'estepa .

MEDICAGO MINIMA (Melga petita)

TRIBULUS TERRESTRIS L. (Cadells)

(continuarà)

FRANK JACKSON

FORMENTERA BUIDA; FORMENTERA PLENA

Els ulls em fan mal d'escriure sota la llum de l'espelma, la llum bellugadissa i tendra de la cera que crema. Els ulls em punxen d'escriure sota la llum del sol, la llum daurada del foc, que des del cel, ens arriba a tots, a alguns molt a d'altres poc .

La Formentera del sol, la Formentera del vent, que a vegades és plena de sons, i altres és buida com un pou sec, per falta d'amor de la gent .

El mar canta fort aquesta nit , el cel és clar i els estels deixen veure la seva cara brillant. La lluna nena es diuixa blanca dins la negror, aviat creixerà i les nits seran transparents i podrem veure dins la foscor .

Formentera és plena quan l'herba seca canta amb el mar, i quan les pedres roges juguen amb el vent, i quan els cors s'ajunten i se senten un, i quan les mans s'apreten i la sang bull .

Formentera és plena quan el pagès et diu bon dia un diumenge al matí, tot portant les ovelles a pasturar, i quan les campanes toquen a missa a la plaça del poble, i l'aire fa olor de cafè amb llet. I quan surt el sol darrera un núvol gris, i la escalfo et fa tornar a gaudir de l'aire del matí.

Formentera és plena quan tots ens trobem, i tots ens veiem, i ens sentim junts, i quan no fa falta dir res, sinò que tot està ja dit, tot està ja fet, i quan el sol es pon i el cel es torna rosa i lila i les figueres despallades es retallen com uns sers de molts braços, uns braços llargs i torts que s'obren per demanar aigua al cel .

I l'illa és plena quan tot el que en ella viu, parla i riu, canta i plora; i quan el foc crema dins la xemeneia i la casa s'escalfa amb el caliu, i quan entens el poema del mar que arriba suau atrevessant el bosc de savines, un vespre com tamts .

Pero Formentera pot ser buida com un pu sense aigua quan les paraules del vent i del mar es tornen incomprensibles, estrangeres, i quan no hi ha uns ulls a on oblidar-se, ni unes mans a on cremar-se, ni un altre cor a on juntar-se .

Formentera pot ser buida quan la terra s'et fica als ulls i tens ganes de plorar, de ràbia, i una agressivitat que puja per les arrels d'una illa oblidada i baixa d'un cel atapat de mort s'ajunta i crea una bola immensa que creix i roda i tot s'ho emporta.

Formentera és buida quan el cor és buit, i l'amor de cada bocí de terra es torna odi, i les llavors no donen fruit .

L'espelma s'apaga i els ulls em fan mal. Formentera és plena ara i el vent crida més fort . Potser demà el sol escalfarà com havia escalfat dies abans, i l'illa tindrà de nou el somriure dolç.

L'espelma ha mort , la flama espera, la lluna dorm, la pluja vetlla, sigui buida, sigui plena, sempre és ella, Formentera .

TERESA ROCA

LA MORT DE LLORENÇ VILLALONGA

Els darrers dies de gener deixava d'existir al seu domicili de Ciutat de Mallorca, una de les figures més importants i contradictòries de la literatura catalana contemporània : Llorenç Villalonga .

La mort de l'autor de Bearn i de Mort de Dama ("DHEY" sota el pseudònim) representa una pèrdua considerable per les lletres catalanes en general, i per la narrativa en particular, de la qual n'era un dels màxims exponents .

La seua personalitat polèmica i contradictòria durant part de la seua vida , és analitzada en un article publicat arran de la seua mort per Josep Mª Llopart " Memoria de Llorenç Villalonga " (D, Mallorca , I-Febrer-80) . I que ara pel seu interès hem cregut oportú reproduir :

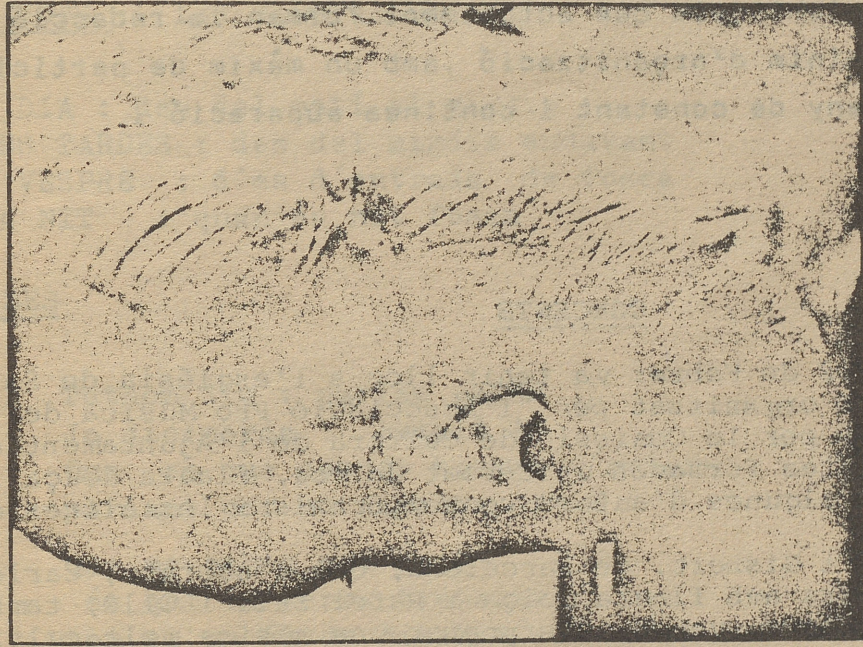
Memòria de Llorenç Villalonga

Per Josep Maria Llompart

"El barri és venerable, noble i silenciós, amb carrers estrets i cases amples, que semblen deshabitades". Enmig de l'estropici que tot al llarg d'una cinquantena d'anys ha somogut homes i pedres a la Ciutat de Mallorca, altre temps daurada i levítica, la descripció encara és vàlida. Sempre escullen al barri els tres adjectius plens de repos: els seus carrers conserven l'ombrívola estretor medieval, les cases no han estat esbocnades en apartaments, i hom diria que no més són habitades pels cors, per les cornucòpies i per algun fantasma sentimental. Pel carrer de l'Estudi General encara transiten els moixos negres, llustrosos, i displicents com en els dies rosats de Santiago Rusinyol, i, adesiara, algun vell canonge ensotanat.

En el carrer de l'Estudi General hi ha la casa on va viure Llorenç Villalonga. En travessar el pati, un pati senzill de can Villalonga hi plou, com pertoca a una casa de senyors —començaven a parlar baixet, com si fóssiu a missa—. Al capdamunt de l'escala, la porta lluent, de fusta quasi solemnià. Silenci al voltant i l'olor saludable d'una netedat molt antiga i molt mallorquina. No hi ha timbre elèctric; una cadena de llautó polidíssim feia sonar la campaneta. La serventa que us obria, d'edat indefinible —no massa vella, tanmateix—, observava una conducta d'altre temps, com una mena d'atenta distància, i, tot seguit d'haver-vos convidat a passar al rebedor en penombra, decorat amb quadres d'església i cadires de repòs, anunciava als senyors la vostra visita amb una cerimònia completament natural i sense la més lleu afectació.

Certa dama forastera que havia estat presentada a Llorenç Villalonga, comentava, facciosa, que, després d'una estona de conversar amb ell, s'havia adonat, gairebé amb un clafred, que aquell home feia dos-cents anys que era mort. La dama, d'enteniment subtil, però descobridora de moltes coses —de l'obra del novel·lista, per exemple—, s'havia limitat a lluir el seu enginy, sense sospitar que fregava de molt a prop algunes de les vetes profundes del món villalonguina. Perquè Llorenç Villalonga no va morir fa dos-cents anys, però va viure fa dos-cents anys. Com fa un segle, com avui mateix —que és mort de veres— i com demà. Els personatges "seus", els que íntimament li pertanyen —no els que analitza amb ulls da crítica—, posseïxen també la virtut d'eludir el temps. Tonet, el senyor de Bearn, ja era en el llindar de la vella illa quan a París assistia a l'estrena del "Faust" de Gounod; i en el mateix llindar el trobàvem, també a París, l'any mil nou-cents seixanta-u. "París és intermoral —hem de pensar—, igual que els vells senyors de Mallorca". Heus aquí l'illa en el temps, mentre passen els dies empenyent els anys; l'illa inalterada just en el cor del carrer de l'Estudi General, poblat de silencis i de campanes greus, a dues passes del tumulte i de la

"El rostre de Llorenç Villalonga, bizantí i aquilí, amb prou feines s'immuteva".

vana agitació dels homes.

El rostre de Llorenç Villalonga, bizantí i aquilí, amb prou feines s'immuteva. Era la seva muller, Teresa —Maria Antònia, en el món de la falla—, qui conduïa l'inici de la conversa, amb art mestrevol, per sendres planes i tranquil·litzadores. Teresa, vivaç, i gentil, que conserva en l'ancianitat l'halo d'una bellesa que degué ésser esplendorosa, té una experiència molt llarga i no s'equivocava mai en escollir el moment precís en què calia deixar el fil de la tertúlia en mans del seu marit. Llorenç Villalonga parlava poc, en veu baixa i ama-

ble, i molt atent a no comprometre's, a no enganxar-se els dits. Si l'atacàveu de front i el volíeu obligar a acabar-se clarament respecte a qualsevol cosa, es limitava a insinuar amb les mans un gest vacil·lant, a alçar les ceïlles en una mena d'interrogació i a esbossar un somriure entre escèptic, trist i burleta. Llorenç Villalonga era home de dubtes.

Aleshores podíeu evocar en aquell cavaller discretíssim, de posat cautós, l'esnob dels anys trenta, l'escaudós autor de "Mort de dama", tafanejador de tots els avantguardismes, sovintejador de l'esbojarrada colònia estrangera de la Mallorca d'aquell temps. Ell, aquell noi que fumaba "abdulahs", havia assistit a la immortal tertúlia de l'antecambra de ca dona Rosa Ribera —Obdúlia Montcada, en el món de la ficció— vetllant l'agonia de la vella senyora. Contemplava en silenci el sofà de vellut que hi havia en un racó de la sala, "tenia una vaga poesia en els ulls" i segurament se li dibuixava als llavis aquell mateix somriure escèptic, trist i burleta. Era llavors quan devia començar a veure el món sota la doble llum que ja el va acompanyar sempre: l'espurneig de l'esperpent, retallat i feridor, i la lluisor crepuscular de l'elegia. És a dir, "Mort de dama" i "Bearn", el noi que fumaba "abdulahs" i el cavaller de cauta prestança que en aquell moment us escoltava. Entremig —1936— la tragèdia que havia tornat tantes i tantes coses.

"Voler i doldre —vaig escriure fa temps— és una actitud que, irremediable com el fat, informa l'obra, i qui sap si la vida, de l'il·lustre Llorenç Villalonga". El novel·lista va fer burla del seu propi món, però l'estimava profundament i en lamentava la desaparició progressiva. Fet i fet, allò que rebutjava, allò que satiritzava, era part d'ell mateix, i, sobretot, la justificació de la seva obra. Fou per això que, debatent-se entre l'esperpent i l'elegia, l'escriptor i els seus personatges perden totes les seguretats abans d'assolir el centre al qual aspiraven. Com en una vella cançó d'opòsits, cada dia aprenien i desaprenien, vivien i morien, i es convenien que la veritat no és el contrari de la mentida. Al capdavall, més enllà de l'illa en el temps on el novel·lista es volgué refugiar voltat dels seus herois —i del seus dubtes, no cal dir-ho—, l'absurd guanyava la batalla.

Llorenç Villalonga us acompanyava fins a la porta. La seva cortesia era contingudament amable, i fins que no arribàveu al pati amb pluja, romaníeu immòbil en el replà. De bell nou abocats al temps, imaginàveu que l'escriptor havia tornat al seu reducte intemporal, sol·licitat per tota casta de vacil·lacions i d'ambivalències, entre el somriure escèptic i la nostàlgia emocionada. Del seu voler i doldre va néixer una de les obres novel·lístiques més importants de la literatura catalana de tots els temps.

NOVA PUBLICACIÓ JUVENIL " EL FUMERAL "

Dins el desvetllament cultural que ,sense dubte ,s'esta produïnt a l'illa de Formentera en aquests moments ,veïm amb gran satisfacció l'aparició d'una nova publicació periòdica ,que es la revista "El Fumeral " que com el mateix nom indica és:

" com sa vàlvula d'escapament de tota la creativitat que hi ha dins cada un de naltros,i que per mig d'aquesta revista podrà ser exterioritzada per es camí de sa poesia,es dibuix,sa critica ,entrevistes relacionades amb diversos temes etc. També volem tractar una sèrie de problemes que naltros,joves que som ,també veïm i dels que vivim ses conseqüències!

Des del dia 9 de Febrer ençà esta a la venda al públic tractant diferents temes d'actualitat com són : la problemàtica dels transports marítims ,les Festes de Nadal ,la problemàtica del futbol etc. ,Ens han dit que són 14 estudiants,els que actualment formen la redacció , intentant sintetitzar un mínim d'organització ,amb un màxim de participació de tot ells ,amb un afany de constant i continua superació .

CONCERTS

El passat dia 12 de Febrer va tenir lloc a l'església de Sant Francesc Xavier un concert organitzat per "l'Associació Pro Música de les Pitiüses" i patrocinat per la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Formentera. Els concertistes formaven un tercet de veu, flauta dolça i guitarra, i les obres eren algunes d'autors contemporanis i les altres del Renaixement i Barroc.

Ma. Rosa Vidal i Gisbert, de Barcelona, com a soprano, Carles Riera i Pujal de Granollers amb flauta dolça i Rafel Sala i Ollé, també de Granollers amb la guitarra, varen interpretar una música molt cultivada, que demostrava molts anys d'estudis.

La primera part: autors contemporanis, va consistir en dues cançons de carrer de l'Enric Morena enomenadas: "Abril" i "La font"; una popular catalana: "l'Antonia" de B. Röverstrunk i cançons sefardites d'en Valls, del temps en que els jueus vivien a Espanya.

La segona part: Renaixement i Barroc, va incloure un aria de la cantata 39 de J.S. Bach, "Una Bicine" de Orlando di Lasso; "Verbuden Ducto" de Jean Castro i la sonata en Fa major de Vivaldi i la Cantata Locke Nur de G.P.H. Telemann.

Hi varen assistir unes 40 persones, de les quals més de la meitat eren estrangers, pero aquest públic poc nombrós va aplaudir amb molt d'entusiasme i va quedar molt satisfet del concert.

Sembla que Formentera entre dins d'una revolució cultural, o més ben dit: musical, i potser és hora de que ens interessem i ens obrim a aquesta oportunitat de rebre un coneixement de l'art que s'ha fet i és fa arreu del món, a través del temps.

TEORIA GRAMATICAL

Agafem tres paraules

Déu , deu (debe) ,deu (diez)

les E d'aquestes tres paraules sonen de manera diferent. En Déu (Dios) pronunciam la E tenint la boca més tancada que quan pronunciam la E de deu (diez) .

La E de paraules com Déu, herba es diu E tancada .Exemples : cent, cirera, faré .

La E de paraules com deu (diez) es diu E oberta .Exemples peu, cel , hivern .

La E de paraules com deu (debe) és diu E neutra i sona igual que la A àtona de cantà. Exemples : veure, pagès , mareig .

ELS MOTS : LES SALUTACIONS

BON DIA : des del matí al migdia

BONES TARDES : des del migdia endavant

BON VESPRE : d'es d'entrada de fosca

BONA NIT : quan és nit fosca

GLOSES

Tothom diu : parlam pagès !
Jo dic:merda ! català +
Que es que sempre haurem d'estar
parlant per no aclarir res ?

Que no sabeu que pagès
és qui la terra treballa
tan si un és de Biscaia
com castellà o francès ?

.....

Ses platges de Ses Salines
és un lloc bastant polit
hi ha pins,hi ha savines
i es veu algùn tirurit

.....

Abans ses al.lotes duien
gonelles i faldallins
i ara per 'nar amb sos fadrins
n'hi ha moltes que es despullem

POEMES

EL PINTOR I ELS GOSSOS

El pintor treballa
els gossos s'ho miren
els cabells li cauen,
sobre els ulls, mentres somia
i està lluny
lluny d'aquest dia.
Pinta lo que té
pinta lo que veu
dins d'un món que és seu
dins un món que és d'ell
i els gossos ja callen
esperen i miren
i quan el sol es deixa
caure sota el dia,
quan el cel es torna
roig taronja i lila
el pintor surt fora
i els gossos reviven .

TERESA ROCA

SA PACIÈNCIA DES FORMENTERERS

Per ser bon formenterer
has de tenir paciència
i si no ~~pendra~~ calnants
encomanar-te an es sants
i demanar-los clemència
Si un dia estàs malalt
i et tenen de ben mirar
es matinet cap a Elvissa
a fer coua i a esperar
Si tens sort et donen número
i a les dos et tocarà
un entra tambaletjant
com si anàs borratxo
i es metge li diu : "Mutxatxo
no serà que hakis begut? "
un com que té poques bromes
li contesta recelut
i li diu : "Estigui bo
jo no sè perque he vengut"
Un se'n torna a Formentera
a viure o a morir
i mos reim una escudella
d'un tany de romaní

JOAN ESCANDELL I ESCANDELL

UNA CANÇÓ PAGESA

Anit he tornat, al.lota
per fer el meu cor, divertir,
només venc alguna volta
perquè es molt llarg es camí
Demànem qualsevol cosa,
amor, que vulgues de mí.
Totes ses paraules nostres
són per un entretenir,
per conversar i divertir-nos
tú, donzella, i jo fadrí .
Mentres no mudis de viure
per qué ens hem de despedir?,
que podem conversar i riure
fins que hakis dat es sí .
Llavò hauràs de despedir-me
i jo passarè pelegrí ,
pensarè que ja ho sabia
si me n'he de penedir,
que es que és nat en dolent signe
sa sort no el farà lluïr,
en no ser que se la porti
l'hora de la seua fí .
De Jesús sigues devota
i en so mal no pensar-hi.
Anit he tornat , al.lota
Fins ara he parlat per broma
i ara et vull parlar a valer:
jo et pendria per esposa
si hagués de ser es teu voler.
Ton cor me dirà , si gosa,
que no som tots d'un parer,
que no saps lo que és un home
i posar-te an es seu poder .
Vet aquí que m'aconorta
i em va mantenguent sa fe:
es sebre que no ets morta,
i tornar-te a veure podré .
Jo no venc per advertir-te

ni per donar-te camí,
que em vendria bé insertir-me
per defensar-m'ho a mí
de caure en gust tan indigne
ni de tan mal conduir,
que es que és nat en dolent signe
sa sort no el farà lluïr,
en no ser que se la porti
l'hora de la seua fí.
De Jesús sigues devota
i en so mal no pensar-hi
Anit he tornat al.lota
De sa meua sort no et rigues
en que emvegis a partir,
que pot ser per algun dia
haver de criada servir
i a dir-te s'arriscarien
que te n'anasses d'allí,
que per res te coneixien
ni et volien mantenir.
Una al.lota que es conforma,
no està avesada a mentir;
només diu lo que li emporta
quan li pregunta un fadrí .
Me donaràs sa resposta
quan tornarè a venir;
dem alguna confiança
si no em vols veure a partir,
que es que és nat en dolent signe
sa sort no el farà lluïr,
en no ser que se la porti
l'hora de sa seua fí .
De Jesús signes devota
i en so mal no pensar-hi
Anit he tornat, al.lota

Recull de JAUME VERDERA

ESPORTS

FUTBOL

La S.D. Formentera té en l'actualitat un panorama ben complicat, ja que si per una part la victòria de la S.D. Portmany a enfonsat encara més a l'Eivissa At. , deixant-lo pràcticament sense cap possibilitat de permanència , per altra banda el punt aconseguit per Ses Salines en el camp del Sòller , ha deixat als dos equips amb el mateix nombre de punts reals i per tant el proper partit formenterer en el camp d'aquest equip tindrà , sense cap dubte , una gran importància per als dos equips, ja que una victòria clara de qualsevol dels dos, deixaria l'altra en precària situació . Per tant , una vegada que ja pareix estar clar , quin serà un dels dos equips que perdrà la categoria, creïm que és el moment de lluitar, encara amb més forces per conservar la categoria, de fet pareix haver-ho entès així la directiva, la qual ha contractat fa uns pocs dies a dos nous jugadors : En Genaro, un ex-jugador de primera divisió i N'Antonio un jugador sub-20 de la cantera valenciana . Esperem que amb aquestes noves incorporacions l'equip local siga capaç de mantenir la seva categoria , encara que això no serà mica fàcil , perquè les possibilitats econòmiques del nostre equip, no són com per exemple les del S. Maonès o del Poblenç.

FUTBOL JUVENIL

Encara que enguany ha estat el primer any en que la S.D. Formentera ha fet un equip de juvenils després de dos temporades sense tenir-ne, els resultats obtinguts, han estat en tot moment d'acord en lo esperat , es a dir que la deficient classificació final era de tot punt previsible , encara que hi ha que dir que així com anava entrant en joc i concretament contra el S. Rafel, un dels gallats de la lliga, es va aconseguir guanyar-los per 1-0 resultat molt positiu, tinguent en compte el potencial de l'equip juvenil visitant. Per tant es d'esperar que per la pròxima lliga l'equip juvenil formenterer farà un bon paper .

TENIS

A primers de febrer va començar la Iera lliga infantil de tenis en dues categories : masculina i femenina . Aquesta primera lliga està organitzada i patrocinada per el C.T. Formentera , encara que s'espera que el C.S.D. ajudi a aquesta campanya de promoció .

VOLEIBOL

El proper mes de març començarà el primer Torneig de Volei. Per començar s'espera poder-lo fer amb infantils femenins i amb seniors, i després més endavant en totes les categories .

FUTBOL-SALA

El futbol menor segueix en més força cada dia . En la categoria senior es destaca cada dia més el Cosmitos, encara que el "Chispas", el segueix de prop i no sembla conformar-se amb un sub-campionat . Per altra part la lliga d'infantils també està comandada per el Cosmitos, seguit per l'Olimpic i l'At. Pujols, però a diferència dels seniors, aquí el Cosmitos ja és pràcticament guanyador d'aquesta primera lliga de Futbol-sala i l'única incògnita es saber qui serà el subcampió .

BÚSIIA (secció de cartes)

Les cartes dirigides a aquesta secció hauran de tenir com a màxim un fol mecanografiat d'extensió . No seran publicades les que no portin nom, llinatges, direcció completa i D.N.I. . A petició del remitent s'insertaren amb pseudònim o inicials .

Les cartes poden ser dirigides a "POBLE DE FORMENTERA" apartat nº 31 , Sant Francesc Xavier- Formentera.

.....

CANS i BESTIAR MENUT

Som un formenterer, preocupat sobre un problema que encara que no és dels més greus de s'illa; si és un problema a tenir en compte . És el problema dels cans que cada any fan una destrossa bastant notable, de bestiar ja de per sí bastant escàs, i punt important en la economia de bastantes famílies . Famílies que per altra banda no en tenen cap culpa .

Ja fa temps que a l'Ajuntament se'n parla d'aquest tema. Però de moment, jo només sent a queixar-se a sa gent de que li han mort ovelles. I crec que ja seria hora de que no se'n parlàs més i se li posàs remei d'una vegada per totes . Així ho esper .

I.T.F.

BÚSTIA (Secció de cartes)

A AQUESTA DEGENERADA PERSONA DE SANT FRANCESC

Sí , aquest escrit va dedicat a aquesta degenerada persona de Sant Francesc , d'identitat desconeguda, que es dedica a posar menjar enverenat per a matar un animal el qual no fa ni la meitat del mal que fa el ca; aquest animal és al revés , ens ajuda . Aquest animal és el gat. Sabem que, com el ca, hi ha dues classes de gats a l'illa , una classe són els gats que no tenen amo i tenen que valer-se de la seua pilleria i del seu salvatgisme per a alimentar-se , després existeix la classe que no té de valer-se de res d'aixó per sobreviure, són els que tenen amo i no els fa falta res , A aquests cada amo s'els estima i els mima i quan no hi són els troba a faltar . Em deia la setmana passada un home que viu molt prop de Sant Francesc que ell tenia nou gats i que en quatre dies només n'hi havien quedat dos i estaven morts de la mateixa manera, segons em va explicar , que va estar el meu i alguns altres que en vaig trobar darrera casa . EPIDEMIA o ENVERENAMENT . Més val que siga lo primer, ja que m'indigna viure a un poble on viu aquesta degenerada persona que es dedica a un crim tan insultant .

En el meu cas particular li diré a aquesta persona que el buit que ha deixat aquest gat a ca meua és tan gros que només pot ser substituït p el d'una persona . Tots ens l'estimàvem molt i ja res es pot fer. Només parlar . Jo desafii a aquesta criminal persona a un col.loqui a qualsevol lloc per parlar d'aquest tema .

JOSEP CARDONA i VERDERA

ELS CAMINS DE FORMENTERA

Des ue fa molts d'anys els camins de Formentera no han estat precisament un model de perfecció en quan a estat i conservació, sinó tot lo contrari , encara que aixó no mos té d'estranyar ja que formava part de la política feixista d'aquella època i que encara desgraciadament mos n'han quedat restes massa nombroses en el nou consistori . Però, si en una època determinada tenia una certa explicació, ara, avui en el 80, no n'hi veïm cap a que ni hagi encara un gran nombre de camins, totalment intransitables i que l'Ajuntament no hi posi remei , encara que des pensat, tenguent en compte que la majoria dels regidors són d'Aliança Popular i d'U.C.D. , no es massa d'estranyar .

A. E. M.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

D.

Carrer nº

PoblacióPaís

Es subscriu al Butlletí de l'Obra Cultural Balear "POBLE DE
FORMENTERA " pagant anualment :

-700 pts. Estat Espanyol

-1.300 pts. Estranger

Signatura

Pagaré la subscripció en efectiu

- Domiciliació bancària

- Gir

(En cas de domiciliació bancària)

Sr. Dr. de l'Agència

Del Banc/ Caixa

Li prec faci efectiu els rebuts de l'Obra Cultural Balear
a la meva compte nº d'aquesta Oficina

Signatura

..... a de19..

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS
JANUARY 1, 1925
TO THE EDITOR
SIR,
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 29th inst. in relation to the matter of the purchase of the book "The Principles of Chemistry" by Sir Isaac Newton, published by the Cambridge University Press, London, 1729.
The book is now in the possession of the University of Chicago Library, and is available for reference.
Very respectfully,
J. H. VAN VORST
Professor of Chemistry

Yours very truly,
J. H. VAN VORST
Professor of Chemistry
The University of Chicago
Chicago, Illinois

caixa
rural
provincial

Jaume Corbera